

ΤΑ ΕΘΙΜΑ
ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ
ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΝ

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Τα κάλαντα

Τα Κάλαντα αποτελούν δημοτικά ευχητικά τραγούδια που ψάλλονται κυρίως την παραμονή των Χριστουγέννων, της Πρωτοχρονιάς (Αγ. Βασιλείου) και των Θεοφανίων. Παλιότερα τα κάλαντα ψάλλονταν το βράδυ από μεγάλους και παιδιά. Κύρια παραδοσιακά μουσικά όργανα που συνοδεύουν τα κάλαντα είναι το τρίγωνο, το λιαούτο, το νταούλι η τσαμπούνα, η φλογέρα κ.ά.

Οι τραγουδιστές - οργανοπαίκτες των καλάντων ονομάζονται "καλαντιστές".

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Χριστόψωμο

Σύμφωνα με την παράδοση, την παραμονή των Χριστουγέννων η νοικοκυρά του σπιτιού, αφού τελείωνε όλες τις δουλειές του σπιτιού, έφτιαχνε το γλυκό αυτό ψωμάκι, το οποίο πάντοτε φρόντιζε να στόλισει με σταφίδες και καρύδια. Στη μέση του Χριστόψωμου άναβε ένα κερι, ενώ ο πατέρας θυμιάτιζε το σπίτι, το κάθε μέλος της οικογένειας χωριστά και το στάβλο, καθότι επρόκειτο για μια προσφορά που συμβολίζει την καλή υγεία των ζώων αηλιά και την καρποφορία του εδάφους για τους αγρότες. Όταν έφτανε η σειρά του μικρότερου παιδιού, ο πατέρας κρατούσε το Χριστόψωμο πάνω από το κεφάλι του και το παιδί χοροπηδούσε τρεις φορές προσπαθώντας να το κόψει στα δύο. Στη συνέχεια, ο πατέρας έκοβε το πρώτο κομμάτι για τον Χριστό, το δεύτερο για το σπίτι και τα υπόλοιπα για το κάθε μέλος της οικογένειας (περίπου όπως κόβουμε και τη σημερινή βασιλόπιτα). Το έθιμο ήθελε το τραπέζι να παραμένει στρωμένο και μετά το τέλος του γεύματος, ώστε να δειπνήσει και η Παναγία.

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Καράβι

Το ελληνικό παραδοσιακό καρabάκι αποτελεί παράδοση των παιδιών εποχών της χώρας μας, που τα παιδιά με αγάπη, χαρά και δημιουργικό νου κατασκεύαζαν τα παιχνίδια τους.

Αποτελούσε, όμως, και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, που επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Ωστόσο, ως χώρα της θάλασσας, η Ελλάδα είχε το έθιμο του στολισμού του καρabιού. Το καρabι συμβολίζει την καινούργια πλεύση του ανθρώπου στη ζωή, μετά τη γέννηση του Χριστού. Έθιμο που υποχώρησε με το χρόνο, μπροστά σε αυτό του δέντρου.

Στην πόλη της Χίου την παραμονή της Πρωτοχρονιάς υπάρχει ένα έθιμο, τα αγιοβασιλιάτικα καρabάκια. Σύμφωνα με αυτό, οι ενορίες κατασκευάζουν πλοία, σε σύγκριση. Αυτά συναγωνίζονται μεταξύ τους ως προς την ποιότητα κατασκευής και ως προς την ομοιότητα με τα πραγματικά πλοία, ενώ οι ομάδες, το πλήρωμα, του κάθε πλοίου τραγουδούν κάλαντα.

Τα έθιμα των Χριστουγέννων

Το Ρόδι

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία και ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι, για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας – δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του – και έτσι να είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι, για να κάνει το καλό ποδαρικό, με το ρόδι στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη, για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα πλέει: "με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά".

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες, αν είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Τα γλυιά και τα φαγητά
των Χριστουγέννων

ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΝΑ

ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ

ΔΙΠΛΕΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΨΟΜΟ

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

